

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetések árkedvezményben részesül.

Nyilttér sorá 40 fillér.

A Közérdek eredeti táviratai.

A miniszterelnök távirata.

A közönség tájékoztatása céljából közlöm, hogy galicziai visszavonulásunk a végleges sikert biztosítani hivatott stratégiai okokból, teljeseen önként határozott és az ellenség megverése után zavartalanul hajtatott végre. Az orosz sereg csak távolról kísérte csapatainkat.

A harcok egyelőre szünetelnek.

A kárpáti szorosokat megszállottuk és megerősítettük. Bizalommal és reménnyel várhatjuk a küszöbön álló eseményeket.

A szerb főereget támadó haderő északra Szabács, délre Krupanje felől győztesen halad előre. — A szerbeket várszerűen megerősített állásaikból kivetette. Tegnap 4300 foglyot és 28 ágyut stb.-t zsákmányoltunk. A két tűz közé vett szerb sereget csak gyors visszavonulása mentheti meg a pusztulástól.

A németek nyugaton lassan, de biztosan haladnak előre.

Török győzelmek hírei érkeznek úgy a Kaukázusból, mint Egyiptomból.

Tiszta.

Przemysl állja az ostromot.

A prágai „Bohémia” jelenti, hogy Przemysl védőserege a győzelem minden reményével néz az ostrom elé. Municzióval, eleséggel gazdagon fel van szerelve a védősereg, az élelmiszerek hónapokig elegendők. A városban már hallják az ágyudörgést, amely az ostromló sereg közeledését jelenti. — Ágyúink, tarackjaink azonban sokkal hatásosabbak és jobbak, mint az oroszoké.

Nemzeti kölcsön

Napjainkban látjuk csak igazán, mennyire áll az a régi igazság, hogy a háborúnak három elengedhetetlen feltétele van: a pénz, a pénz, és harmadszor is a pénz. Pénz nélkül manapság még az olyan emberfölötti hősiességű katonasággal, amilyen a magyar, sem volna lehetséges győzelmes hadjáratot viselni.

Ezektől a szempontoktól vezéreltetve, előrelátó kormányunk, a kellő időben gondoskodott arról, hogy a háborúhoz nélkülözhetetlenül szükséges anyagi eszközök rendelkezésre álljanak. És ime már most szemmel-látható az eredmény. Vitéz katonáink északon, délen egyaránt győznek, még ott is a hol tulnyomó ellenséggel állnak szemben.

A mai modern haditechnika azonban olyan óriási pénz-mennyiségeket tesz szükségessé, hogy a kölcsön előrelátás újabb források megnyitását teszi szükségessé. A kormány a kérdés beható megfontolása után arra az elhatározásra jutott, hogy nemzeti kölcsön formájában gondoskodik az előre látható további pénzzükségletéről.

A nemzeti kölcsön fogalma egyértelmű azzal, hogy a pénz éppen onnan fog kikerülni, ahol minden érdek azt kívánja, hogy a pénz rendelkezésére

álljon a kormánynak, és a hadvezetőségnek. A nemzet érdekéről, existenciájáról van szó, s így mondani sem kell, hogy ilyenkor senkihez sem lehet bizalommal fordulni, mint magához a nemzethez.

Azonban akkor látjuk csak igazán, hogy milyen körültekintő bölcsesség, praktikus megfontolással oldja meg a kormány ezt a kérdést, ha belepillantunk a kibocsátási feltételekbe.

Az új nemzeti kölcsön, amelynek hivatalos elnevezése *Hadikölcsön*, 6%-os típusu, valójában azonban az ezekbe a papirokba fektetett pénz 6%-nál is többet jövedelmez, mert akik most, a kibocsátás alkalmával történő aláírás útján szereznek meg ilyen érték-papirokat, azok névértéken aluli árfolyam szerint vásárolnak, vagyis 100 koronán aluli összeg 6 koronát fog nekik jövedelmezni. Már ebből is látszik, hogy jelenleg nincsen és nem is lehet ennél kitünőbb pénzbefektetési alkalom, nem is szólva arról a joggal várható haszonról, ami az ilyen elsőrendű papirok előrelátható árfolyam emelkedése révén elmaradhatatlanul bekövetkezik.

Izig-vérig demokratikus felfogásra vall az intézkedés, hogy ötven koronás címletek is lesznek, ezzel az is lehetővé válik, hogy az egészen kis tőkék tulajdonosai is élvezhessék a Hadikölcsön

Levél a galicziai harcterről.

Írta: Dr. Uray László.

(2)

Vagy akarom, vagy se, rapsodikusán kell írnom, mert hol pihenünk, hol pedig tüzelünk. Az ekrazitbomba légnyomása nemcsak a kezemben levő iront, hanem még az íróasztalomat is — amely meglehetősen primitív butor — megmozgatja és gondolat-meneteiben is megzavar.

... Földszánkunkat csupa unalomból is egy fél méterrel vastagítjuk. Valóságos várunk van már, mely messziről egy félkör alakú dombnak látszik. Lakásunk benne a várban, 7 ember számára. Egészen visszatértünk az őskorba. Barlangunkban örökmécses ég. Egy orosz templom mellett felfordult muzsika szekérről 2 méteres gyertyákat zsákmányoltunk. Ez most nagy kincs. Ha tűz nem volna, nem lehetne dohányozni, a gyufánk pedig elfogyóban van. Kenyér nélkül még bírjuk egy darabig, de dohány nélkül nem.

Két napig esett az eső a lakászóban egy forrás fakadt fel. De sok gondot nem okoz. Egyszerűen levezetjük.

A dohányzáson kívül legnagyobb szórakozásunk a posta, mely jelenleg elég jól működik. Halomszámra kapjuk a leveleket. Egyikünknek naponként jön újságja is. Nem is vagyunk olyan nagyon elmaradva a világtól. Legfeljebb 6 nappal később kapjuk. Ez elég friss.

Egy október 12-iki „Est”-ben olvastam, Höfer vezérőrnagy jelentését: „Chirovnál

harcba bocsátkoztunk a visszavonuló oroszokkal”. Ezek mi vagyunk, 16-ik napja már, hogy belebocsátkoztunk — de még mindig nem bocsátkoztunk ki. Csak mi dolgozunk. Ugy látszik, a gyalogság alszik.

Már egy csomó ellenséggel megbirkóztunk. Az oroszokkal folyton birkózunk, a kolerát már legyőztük, a hideg, betegség kerülgetne, de nincs kivel kikezden, az éhség ellen biztosítva vagyunk, a kimerültség ismeretlen fogalom. A golyó! azt már megszokván, állandó szórakoztató muzsikánk. A harcz maga élvezet. Csak az a kellemetlen, mikor némelykor visszavonulunk, hátunkon a kozákokkal! Ez már borzasztó!

Van még egy, ami izgat hennünket: a repülőgép. Ennek szemé elől kell védekezni. Nehéz ugyan, de nem lehetetlen. El tudom képzelni London rettegését a Zeppelinektől. Pedig mi nem a ledobott bombáktól félünk, hanem a „felderítő” szolgálatától. A mai háboru bujócška! Ki tud jobban elbujni, az nyor. A repülőgép pedig épp a buvóhelyeket kutatja.

... A hátunk megettől domboldalon vár-tüzérség áll. Ebben a percben hallom ott a kommandót: „Ekrazitgranaten vorbereiten.” A mi fejünk felett lónek keresztül. Az ágyú torka felénk irányítva, a hang közvetlenül érint.

Brrr! Most lóttek. Rettenetes hang. Ha nem dugjuk be a fülünket, nem bírunk ki. Az orosz is dolgozik, de most csak rendes gránáttal és shrapnellal. Bennünket keres a hang után. De még nem fedezett fel. Tiszta mulatság az ilyen buvócška. Pedig ha egy

repülőgép megjelen fejünk felett és nem jól maszkirozzuk magunkat, félóra múlva melegünk van. Ez persze még nem nagy baj, mert a „Volfreffer” nagyon ritka dolog; de hát ördög vigye, olyan a shrapnell hangja, mint egy rikácsoló vén asszonyé. És alattomos. Hirtelen csap le, alig tudunk ellene védekezni. Az ekrazitbomba legalább messziről jelzi: „Vigyázz, most jövök.” És nem is a levegőben robban, hanem a földön. Nagy különbség! Igaz, ha a fejünkre pottyann, alászólgája. A negymázsás ágyucsövünk ép a folyó tulsó partján ébredne fel meglepetéséből. A gyalogság egész nap alszik, most is. Ha azonban leszál az est, mindjárt halljuk: pk., pk. . . Közbe a gépfegyver katógása. Gyalázatosan ló az orosz gyalogság, bár a mi gyalogságunkra ló a völgyben és mégis hozzáuk a dombtetőre is fütölnek a golyók. Azt hiszem, czélzás nélkül puffogatnak csak a levegőbe. Igaz, hogy éjjel sok czél nincsen, csak világító löveg mellett lehet látni. Mi, tüzekek azonban lövünk éjjel is. Igaz, hogy sokszor csak a morális hatás kedvéért. Mint már említettem, rengeteg függ a morális hatáson. Sokszor 50—60 lövegünk nem ér embert, mégis czélt érünk. Elég, ha az ellenséges ütég elhallgat és az ellenséges gyalogság ész nélkül lapul meg, mint a nyul a vaczkában.

„Auf!” A hideg fut végig a hátunkon. A legkellemetlenebb szó éjjel, alvó embernek. Két kilométerrel előbbre kell mennünk. Megered az eső, koromsötétben indulunk a lejtőn lefele. Az egyik ágyu el-

kedvezményeit. Kibocsátásra kerülnek 50—10.000 koronás címletek.

Érdekes, hogy a Hadikölcsön egy egészen különleges állampapír-típust teremt. A papír tulajdonosa ugyanis, ha zároltatja a papírt (kötelezi magát, hogy tovább nem adja) és öt éven át fel nem oldja a zárolás alól, az ötödik év utolsó negyedében felmondhatja 1919 évi november hó 1-én való visszaváltásra. Ez a visszaváltás névértéken fog történni, ami tehát az aláíróra nézve tökélyes nyereséget jelent.

A feltételek egyébként is kiválóan kedvezőek. Hogy egyebet ne említsünk a bankok ennek az aláírásnak céljaira kötelesek az egyébként a moratorium rendelkezései alá eső betéteket vagy folyószámlaköveteléseket rendelkezésre bocsátani. Az Osztrák-Magyar Bank és Hadikölcsönpenztár 5%-os kamatláb mellett lombardkölcsönt nyújt még a zárolt papírra is.

Aláírási helyek a postatakarékpénztár és közvetítő hivatalai az összes postahivatalok, az összes kir. adóhivatalok, az Osztrák-Magyar Bank és fiókjai, az Országos Központi Hitelszövetkezet és képviselői, végül az összes budapesti és zágrábi nagy bankok.

Az aláírási helyek tehát az ország bármely részében könnyen hozzáférhetők. Minden aláírási helyen az összes kibocsátási és aláírási feltételek tekintetében felvilágosítás nyerhető.

E feltételek legjobb bizonyítékai annak, hogy a szent cél ezuttal tulajdonképpen nem is kíván áldozatot, mert hiszen a Hadikölcsön jegyzésével ki ki saját érdekét is teljes mértékben kielégíti.

Ismerve hazafias közönségünk gondolkodását és a mostani nagy időkhöz méltó lelkesedését, reméljük, hogy — aki csak teheti — sietni fog hadikölcsönt jegyezni. Enek a kibocsátásnak a sikere is az ellenség vereségét fogja jelenteni.

Használjunk hadisegély-póstabélyegét!

akad, a sár borzasztó. A lovak szakadásig húznak. Hiába. Kifogunk a másik ágyu elől négyet. Tíz ló. Hajrá! Megse moccan. Még négy lovat hozzáfogni. Hasztalan. Pedig menni muszáj. „Kifogni a lovakat.” Ahol a ló már kimerül: ott jön a legénység. Köteleket elő. A legénység nyakig merül a sárba, s öt perc múlva az ágyu ki van emelve. A lovakat visszafognak, tovább előre. A lejtő tele van gödrökkel, a bombák 2 méteres gödröt ásunk ki. Lampát gyújtani nem szabad. Elesik ember, ló; az ágyu pedig felborul. Mindegy. Sietni kell. Reggelre helyünkön kell lenni, hisz ha megvirrad, az uton 5 perc alatt halomra lőnek... Borzasztó éjszaka. Reggel 6 órakor azonban ágyuink fel vannak már állítva. A földsáncz készen, a legénység heverész, míg a köd felszáll. Az éjjeli ut feledve van.

6—7 kilométerről szórjuk a tüzet az ellenségre. Távoiról semmisítjük meg az ellent. Mégis csak jó tüzérnek lenni. De parancs jön: „Felmozdonyozni, a szomszéd hegytetőn foglalni állást.” Az ellenség által belátható sikertelenül kell áthaladni. Ideális cél vagyunk az ellenséges ágyuknak. Pár pillanat múlva nem halljuk a saját szavunkat. A lovak reptűnek az ágyuval, de a shrapnellék nyomán kísérek. Az egyik ló összeesik. Levágjuk az istrángot, tovább az öt lóval. A gyorsaság most életet jelent. Eltörök egy rud. Megállunk. Lőszerkocsi elől lekapsoljuk a mozdonyt, kicseréljük az ágyuval. A lőszerkocsi maradhat, az ágyu az nem.

Kaliczkába szorított fenevadnak érezzük magunkat, kit szalmaszállal piszkál a csin-

VÁRMEGYEI ÉLET.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

F. hó 1-én Szász József főispán elnöklété alatt tartott gyűlésen a választott tagok közül jelen voltak: Zeyk Dániel, Zeyk Kálmán, b. Kemény Pál, dr. Marku Izidor, Gáspár János, dr. Müller Jenő, Török Bertalan.

Br. Báuffy Kázmír alispán jelenti, hogy Betegh Miklós főispán fő kormánybiztossal megvizsgálta a tövisi betegnyugvó állomást. A kolera elleni intézkedések ellenőrzését a főjegyzővel megosztva végezte. 5 községben 5 nő voltak kolerás beteg. Dr. Mátyás Mihály egészségügyi jelentése szerint vörheny, hökhurut, ronsoló toroklob és himlő járványosan fordult elő. Horváth József aljzó gyógykötség ügyeket adott elő. Dr. Jeney Elek arvaszeki elnök jelenti, hogy az árva és gondnoksági ügyek menete rendes. Hegedűs Ferencz p. ú. igazgató jelentése szerint az adóbefizetés kedvezőbb volt. Daniel Imre kir. ügyész jelentése szerint a fogházak állapota rendes.

Nehéz János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a nepoktatás sok helyen nehézséggel járt részben járványok, részint a harcztérre vonult tanerők miatt. A leányiskolában a hősapka, ermelegítő stb. készítése szorgalmasan folyt. Így pd. a marosújvári áll. leányiskolában Szakacs Ilona, Kollát Emma és Konceza Zsuzsánna tanítónők vezetésével a növendékek 72 hősapkát, 29 pár ermelegítőt, 11 pár lábszárvédőt készítettek.

Albert Iván kir. államépít. hiv. főnök jelenti, hogy a közutak megfelelő karban vannak, több uton foly a kavics szállítás. Székely Karoly áll. főállatorvos jelenti, hogy a ragadós száj- és körömfájás terjed, de általában enyhe lefolyással.

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. A kinek tehát nélkülözhető szőrmeje, vagy prémes ruhaneműje van, küldje be azt a „Hadisegélyező Hivatal, Budapest, Váci-utca 38. sz.” címre. A posta ingyen szállítja.

talán gyerek. A vonuló tüzérsg teljesen védetlen. Ágyunk van és nem löhetünk vele. A legénység leugrik a domb alatt, a lovak így könnyebben vágatnak. Fel a tetőre. Lemozdonyozunk, a lovak hátra elvágatnak s egy másodpercre az ágyuink tele-torokkal bombólik: „Mi is kész vagyunk. Fel a munkára! Most már jöhet a shrapnell; visszaadjuk. Ismét urak vagyunk!”

Amilyen igaz a lelkesedés otthon, olyan bitang a nép Kelet-Galicziában. Az erdő túlsó szelén ropog a fegyver. Az erdőn innen nyugodtan masiroz az ütégünk célja felé. Az út veszélytelen, hiszen az ellenség az erdő túlsó szelén van.

Brrr...! Nyolcz shrapnell robban a fejünk felett. Egy méterrel rövidebb és széjjel vagyunk löve. „Galopp”. Itt csak egy mentőség van. Ki a tűzvonalból. A mint kiérünk, a tüzelés megszűnik. Ököltre szorul a kezünk. „Árulás”. Honnan, kitől, ki mondja meg az oroszoknak, hogy hol vagyunk? Egy fél óra múlva megkapjuk a feleletet.

Egy kilométerrel tovább földsánczot ás az ütég. Az ásó megakad egy drótban. „Földalatti kábel! Merre megy? Itt az áruló! Hajrá, utánna! A falu szélső házába vezet. Benn egy paraszt ül a telefonnál. Az orosz ágyu be van igazítva az ut egy pontjára; csak az időt kell hogy tudjn, mikor megy arra csapat. Azt megtelefonálni az áruló dolga és 8 kilométerrel láttatlanul porrá lehetnek. Ez az orosz rendszer! Öt perc múlva egy faágon lóg a bitang.

... Domb mögött állunk. Az ellenség nem lát. Mulatunk rajta, hogy milyen bizonytala-

A háboru eseményeiből.

Nov. 7. Csapatunk Szerbiában rohammal elfoglalták Planinát, Misorit és Krupaut. 1700 foglyot fogtak el, négy ágyut és 6 gépfegyvert zsákmányoltak. Belgrádot kiürítették a szerbek.

Csingtau három hónapi vitéz és bősies védelem után megadta magát.

A törökök nagyszerű támadást tettek a Szezi csatorna ellen.

Az orosz Wysziti-tónál 4000 orosz került német fogságba.

A török kormány kihirdette a szent háborut az oroszok és angolok ellen.

Nov. 8. Fejezzük be még a tél beállta előtt a szerbiai hadjáratot — mondta diadalmas csapatainak Potiorek, a déli hadsereg főparancsnoka.

A török sereg bevonult Egyiptomba.

Nov. 9. Dixmuident elfoglalták a németek. A foglyok száma több ezer.

Szerbiában 6-ától 9-ig tartott győzelmes előnyomulás közben 4300 szerbet fogtunk el és sok hadianyagot.

A burok megtámadták az angolokat. Dewett bur tábornok vezetésével nagy győzelmet vívtak.

Visszavonuló hadműveleteink tervszerűen bonyolódik le. Przemyslt az oroszok ismét körültárták, ahol pedig már nagy temetőjük volt.

Az ukrainai vitéz ifjak.

A mi kórházunkba sok lengyel sebesülttel 4 derék ifju is került, kik a lengyel légio tagjai. A 30 millióra tehető ukrainai — kisoroszországi ruthen nemzet fiaik, kik az osztrák Galicziában és Oroszországban hatalmas erőt képviselnek az elnyomó Oroszország ellen.

Az ifjak szívesen látott apoltjai voltak kórházunknak és mentoruk tisztelendő Tarkács Vida volt, ki vigasztalta és lelkesítette őket a régi hazai történelmi emlékekre ualással bizonyította előttük, hogy ők és a magyarok már századokkal ezelőtt összeköttetésben voltak.

nul keresik gránátjaik a hang után állásukat. Csak erőlködnek.

A hátunk mögött egy idős paraszt ás krumplit. Bámuljuk bátorságát. Dél van, leül ebédelni, tüzet rak, krumplit akar sütni.

Öt perc múlva vigan száll fel a füst, messziről láthatóan pont a hátunk mögött. Észre is veszik és tíz perc múlva ropog a gránát körülöttünk. Tizenöt perc múlva pedig egy fán lengeti a szél a bátor parasztot. Térkép, orosz tábort messzelátó és egy halom rubel volt a tarisznyájában. Ez talán még az esküdtszéknek is elég bizonyíték volna.

... Vannak kedvesebb képek is. Egy 10—12 emberből álló csapat jön ki az erdőből. Két orosz sipka is látszik a csukaszürkek között. Megszokott látvány: szuronyos bakák között összekötött kezű orosz foglyok. Érdeklődve nézünk oda. De ezek nem azok. Szanitészek! A két orosz is az. Diskurálva mennek, hátul egy oroszul tudó katonánkkal. Egyik a miénkek közül dohánynyal kínálja meg őket. Jó barátok. Egy sebesülttel találkoznak; egy orosz és egy a miénkek közül siet oda támogatni, bekötözni. A tudomány nem ismer barátot, ellenséget.

... Egy cigányt a fején shrapnell-darab éri. Orosz mentők szedik fel. Bekötözik, enni-inni adnak neki. Jó dolga van az istenadtnak. Még a golyótól sem kell most félnie. Két nap múlva azonban az ütég kapitányánál jelentkezik:

— Kapitány urnak alássan jelentem, visszaszöktem az oroszul! A fene érti a nyelvüket. Nem tudok én azokkal beszélni!

(Folytatjuk.)

Amikor az ifjak egészsége helyre állott, Csiky István és neje szives vendéglátásban reszesítették őket, kik a művészi érzékű háziak felkérésére több ukrain népdalt énekelték el, melynek egyikét eredeti szöveggel és Takács Vida tisztelendő ur tollából magyar fordítását is közöljük.

Az I-ső számú ukrain légió tagjai ezek:

1. **Vakovszky Iván**, 19 éves, Galiczia Otuyi községből való. Szolgált az I-ső légió 2-ik századának I-ső komániájában. Harczolt Volócznál, legutóbb Ökörmezőnél.

2. **Dáskaliuk Dávid**, 19 éves, Bukovina Berbestyi községből való, 7-ik oszt. gimnazista. Kötzmában, gör. kel. vallású. Szolgált az I-ső számú ukrain légió, II-ik század, I-ső komániá, I-ső szakaszában. Harczolt Volócz és Ökörmezőnél. Tud jól németül.

3. **Tkaczuk Iván**, 23 éves, Galiczia Piatiky községből való, Kolomeában érettségizett, gr. kath. vallású. Az I-ső ukrain légió, II-ik ezred, I-ső század, I-ső szakaszában szolgált. Harczolt Volócz és Ökörmezőnél. Tud jól németül.

4. **Makovijczuk Vladimír**, 18 éves, Galiczia Djatkiivi községből. Kolomeában 6-ik oszt. gimn. tanuló. Az I-ső légió 2-ik ezred, 2-ik század, 4-ik szakaszában szolgált. Harczolt Volócz és Ökörmezőnél.

Ukrainai népdal.

Oj pidhajem zélénekym	Pozvolj máte vdovu vsziáté
Brálá vdová lén dribnénky	Vdova vmie sánováté
Brálá brálá vébérálá	Vkárnozéné ubéráté
I ták szobi zászpiválá.	Médóm vénom nápvováté.

Oj kobéj múzsa málá	Népozvolu vdovu vszáté
V bi jého sánoválá	Vdová vmie csárúváté
V kárnozéné ubérálá	Zcsárúváté múzsa szvoho
Médóm vénom nápvoválá.	Zcsárújé tyá molo doho.

Oj tám Vászil trávon koszil	Já pozvolu divcsá vszáté
Jemu vitér pizn zánoszil	Divcsá vmie sánováté
Kénu koszu utrávonyku	Ná dobri dén prévétoje
Á sám pisou do domonyku.	Ná dobrá nuc pocilujé.

Ukrainai népdal.

Mezők, rétek zöld terein	Engedd nékem elvinni őt,
Lencsomókat özvegy rakos-	Özvegy jól tud dédel-
	[gatta]; [getni];
Szedte-vette váloztgatta,	Szép báronyba öltöztetni,
Miközben is ezt dalolta:	Mézszel, borral öntöztetni.

Óh, ha nékem férjem volna,	Nem engedem őt elvinni,
Ótet mindig dédelgetném,	Özvegy jól tud cseréltetni,
Szép báronyba öltöztetném,	Amint férjét elcserélte,
Mézszel, borral öntöztetném.	Téged is csak elcserélne.

Vászil ottan füvet kaszál,	Elvenned csak leányt lehet,
Szél énekét hozzá fujja,	Leányt tud csak dédelgetni,
Mert kaszálját fűbe dobja,	Szép jó nappalt köszöntgetni
Mit mond édes hűmamája.	Forró csókkal ölelgetni.

Harcztéri-levelek.

Elég szépen megy a harcz — a szegény muszkákkal.

A galicziai harcztérről írja egy huszár munkatársunknak: Elég szépen megy a harcz ezekkel a szegény muszkákkal. Nagyon félnek tőlünk. Azért mondjuk szegény muszkáknak, mert mikor rajtuk ütünk, meghunyászkodva, könyörgő ábrázattal dobják el fegyverüket, a karjukat felemelik és „jó mágyár”, „dobzse mágyárszki” kiáltással és esdő tekintettel adják meg magukat.

Mi, huszárok ezért nevezzük őket „szegény muszkáknak.”

A gyalogos muszka különben nem olyan kártevő, legfőképpen vallásos és jámbor, mondhatnók gyáva; ellenben a kozákok nem érdemelnék kimélelet. Mikor megforgatjuk a levegőben a kardunkat és összecsapunk, mindig úgy oldalba kerülve őket, vad orditás és kétségbeesés szállja meg a védekező kozákokat. Aztán van vig huszárvágás száz egyig... A karabélyra sor sem kerül.

Életmentő katona-lovak.

A háborus krónikák sok olyan esetről emlékeznek meg, amelyekben a lovak gyorsasága vagy a gazdájukhoz való hűsége emberéletet ment meg.

A satanovi útközében történt, hogy egy huszárőrhadnagy alatt elesett a ló, a maga pedig eszméletlenül terült el a földön. Kis idő múlva magához tért és négykezláb mászott. Végre kijutott a golyózáporból, de menekülésre nem volt reménye, mert gyalog maradt el az ellenséges vidéken.

Ekkor lönyerítést hallott, és meglátta hűséges paripáját, mely kitágult orrlyukakkal szimatolva kereste gazdáját. A főhadnagy hívó szavára odafutott a könnyekben megsebesült okos állat, gazdája felült reá és élete meg volt mentve.

A golya, mint egy ház védője.

Egy szerbiai sebesült beszéli el e kedves történetet: Egy felperzselt szerb falun vount végig a magyar csapat. Egyetlen háznak sincs teteje, egyetlen kertben sincs száma vagy takarmány, rom és hamu az egész község, méltó büntetésül azért, mert az előző napok egyikén seregeinkre orvul lövöldöztek. Amint azonban elérnek a falu végére, nagy amulatukra egy teljesen ép házat találnak.

Kiváncsiskodva megközelítik a házat és nagy örömmel magyar felirást olvashatnak a fehér falon. Fekete faszénnel van ráírva, akom-bakom betűkkel:

— Ezt a házat ne bántsátok, golya fészkel rajta!

Felnéznek a háztetőre, csakugyan ott a golyafészkek, benne egy labou állva, félre tartott fejjel, kerőleg nezele a golya-mama, körülötte a fészkek-szelcken a kis golyák nyujtogatják vékony nyakukat. Természetes, hogy bakáink sem gyujtották fel a házat.

Hálás köszönet

a nagyenyedi Vörös-Kereszt részére küldött adományokról.

Harcztéri sebesültjeink kórháza részére adakozni sziveskedtek: Özv. Schilling Rudolfné, Göllner Árpád, Göllner Árpádné 20—20 koronát, id. Gerendi Gusztáv és Gerendi Károly 5—5 koronát; azzal a nemes keblű ajánlással, hogy még kilenc hónapon ugyanennyit küldenek, amíg az összeg 100 koronára emelkedik. Gáspár János 50 kor., Vasa János nagyponori körjegyző 9 K 68 fillért. Weiner Sándor kir. jbiró Vágújhelyről koszorúmegváltás czimén: 7 kor., Cirner László gyűjtő ivén koszorú-megváltásért befolyt 42 K 50 fillér, Vincenty Lajos 50 K, Vincenty Lajosné 20 K. Továbbá Roppelt János gergelyfai bíró Szabó Lajosné útján 5 drb nyulat küldött. Ezenkívül számos adakoztak fehéreneműt. Fogadják a nemes-szívű adakozók halas köszönetemet. Dízalommal kerem a t. közönséget, hogy a beálló télre való tekintettel támogasson pénz, tűzifa, dohány, gyümölcs, sütemény stb. adományaival. Nagyenyed, 1914. november 14-én.

Br. Bánffy Kázmírné, elnök.

HIREK.

— **A 6 százalékos nemzeti hadikölosön aláírására** november 16—23 közti időt tűzte ki kormányunk. Aki egyszerre fizeti be az 97 K 50 fillért, aki pedig az aláírásakor 10 százalékot, december 12-ig 40%, december 22-ig továbbá 30%-át s végül 1915. január 8-ig (a 10% beszámításával) 30%-ot fizet be, az 98 koronáért kap egy 100 korona értékű kötvényt. Hazafias köteleesség támogatni államunkat a világháború küzdelmeiben életünkkel és vagyónunkkal; Ó Felsége, dicsőséges uralkodónk öt millió koronával kezdte meg az aláírást s e fényes példát követi a nemzet minden tagja.

— **Megkezdődnek az előadások a főgimnáziumban.** A Bethlen-kollégium főgimnáziumának igazgatósága a helybeli és vidéki tanulóinak szülőivel tisztelettel tudatja, hogy a tanítás a főgimnáziumban december 7-én fog megkezdődni. Az évmegegyítő ünnep december 6-án lesz; ezt megelőzőleg december 3—5 napjain a jelentkező tanulók megvizsgálása az intézeti orvos által. Vidéki tanulók kötelesek orvosi igazolványt hozni arról, hogy sem községükben, sem családjukban nincs ragályos betegség.

— **Dr. Dobozy Vilmost**, vármegyénk közbecsülésben álló főorvosát, ki a mozgósítás óta a 12. cs. és kir. huszárezreddel teljesített a csatatereken nehéz szolgálatot, a közös hadügyminiszter csuzos betegsége folytán szabadságot és így nemsokára szerető családjá körebe térhet vissza teljes felgyógyulásáig.

— **Gyászhir.** Részvétel közöljük, hogy Ikrich Arnold tb. fősolgabíró, Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának tagja e hó 9-én életének 67-ik, boldog házasságának 29-ik évében meghalt Magyarigeben. Gyászolják: özv. Ikrich Arnoldné Elekes Jozefia neje; Dr. Ikrich Arnold, Ikrich Erzsike gyermekei; Dr. Ikrich Arnoldné Szász Hus menyje és Ikrich Márta unokája. A temetés Magyarigeben általános részvétel között történt. Jelen volt Szász József főispán és báró Bánffy Kázmír alispán vezetése alatt a vármegye tisztikara, Csuka Domokos fősolgabíró vezetése alatt pedig a járás solgabírái és községi előljárói. A gyászszertartást Sánta János plébános végezte. Az elhunyt a bíróságnál kezdte pályafutását és bamalatos munkaerejével általános elismerésben részesült.

— **A Nagyenyedi Kisegítő takarékpénztár** mint megbízott aláírási hely, november 16-án kezdődőleg elfogad legalább 100 koronás aljegyzéseket egész november 23-ig. Örömmel jelezhetjük, hogy az érdeklődés általános és jelentékeny összegek fognak aláírásra kerülni. Tájékoztatásul szivesen szolgálunk a takarékpénztár tisztviselői.

— **Halálozás.** H a s s á k Mór Vidor örökös rendi kormánytanácsos, erdélygyházmegyei tb. szentszéki ülnök, az erdélyi róm. kath. Státus kézdívasárhelyi főgimnáziumának nyugalmazott igazgató tanára, életének 57-ik, szerzetességének 35-ik és áldozópapságának 31-ik évében több éven át tartó súlyos betegség után, f. évi november hó 9-én Nagyenyeden meghalt. 11-én temették el a róm. kath. temetőbe. A megboldogult derek igazgató temetése ünnepélyesen folyt le. Balás Lajos praelátus kanonok infulával tartotta a gyászistentiszteletet. A templomból a gyászkozsira s a temetőben a sirhoz rendlársai és paptársai vitték a koporsót. A sirnál, a beszentelés után, dr. Monay Ferenc kormánytanácsos tartott szép, könnyűnekig megható bucsubeszédet.

— **A liszt előállításának szabályozása.** A hivatalos lap közölte a kormányrendeletet a közfogyasztásra szánt buza- és rozsliszt előállításának és forgalomba hozatalának szabályozásáról. A rendelet szerint a malmok a szerződéseik alapján kötelezett lisztmennyiséget a szerződésileg kikötött minőségben november 25-ig bezarólag előállíthatják és szállíthatják, valamint meglevő készleteikből ugyanezen napig készeldásokat is teljesíthetnek. November 28-ika után azonban a malmok csak finom tesztalaszt állíthatnak elő az előállított lisztösszmenyiségének legfeljebb 15%-a erejéig olyan minőségben, amely megfelel a megszokásban levő nullás vagy egyes számmal jelzett minőségnek. Ugyanecek előállíthatnak a malmok még egy fajta kenyérlisztet az előállított liszt többi mennyiségéből. Ezt a kenyérlisztet csak az előállítandó lisztkeverék összmenyiségének 33%-át tevő árpaliszttel keverve, vagy az előállítandó lisztkeverék összmenyiségének 30%-át tevő tengeri- vagy burgonya- vagy rizsliszttel (de nem rizs takarmányliszttel) vagy burgonyakeményítő vagy rizskeményítő-liszttel keverve lehet forgalomba hozni. Aki a rendelet ellenére más minőségű lisztet állít elő vagy árusít s az ellenőrzési intézkedéseket meg nem tartja, kihágást követ el.

— **A B. osztályú népfelkelők sorozása** e hó 16-án, hétfőn kezdődik a városi óvodában. A három első napon az idegenek, 19-én a helybeliek állanak elő.

— **Színészet.** Szabados László színtársulata e hó 12-én városunkba érkezett és aznap este kezdte meg 12 bérletre tervezett előadásait. Első este az „Előre”, második este „Az ezredes”, szombaton Mindnyájunknak el kell menni látványos aktualis színdarabot játszottak.

— **Meghívó.** A magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete nagyenyedi főkegyeletének f. évi november hó 22-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a város háza közgyűlési termében tartandó alakuló közgyűlésére a főkegyelet alapító és rendes tagjait tisztelettel meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1. Határozathozatal a nagyenyedi főkegyelet megalakulása tárgyában. 2. A főkegyelet választmányának megválasztása. Nagyenyed, 1914. november hó 14. Sándor Jenő, polgármester.

— **Felhívás a helybeli áll. el. leányiskola növendékeihez!** Akik e szünet alatt hősapkát, térdmelegítőt vagy csuklódét fejeztek be, kérlek, hozzátok el lakásomra. Sebestyén néni.

— **Meghívó és tájékoztató** a „Nagyenyedi Protestáns Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete” által rendezendő vallásos estélyekre.

1. Az Egyesület szükségesnek tartja, hogy a háborús idők alatt is megtartsa minden teli hónapban egyszer a vasárnap délutáni vallásos összejöveteleket, melyekre most nagyobb szükség van, mint valaha, hogy egymást vigasztaljuk, hitében erősítsük, s az Istenbe vetett bizalmat a nehéz időkben fozzuk.

2. Estélyek november, december, s az új évben január, február és márczius hónapokban lesznek, a mai helyzetnek megfelelő komoly, vallásos tartalmu előadásokkal, melyeket helyzet-szerű szavallat, ének és zenei számok fognak körözni.

3. Az öt alkalomra előadók: Lázár István koll. rektor; Váró Ferencz nyugalmazott gimnáziumi igazgató; Fejes Áron tanítóképzői igazgató; Zayzon János gimnáziumi vallásos tanár és Jancsó Sándor lelkész, teológiai magántanár.

4. Belépődíj nem lesz. A perselyekbe tett önkéntes adományok fele részét a helybeli Vörös Kereszt gondozása alatt álló sebesült katonák kórháza, fele részét szegényeink és betegeink segélyezésére fordítjuk.

5. Az első vallásos estély f. évi november 22-én (vasárnap) délután 5 órakor lesz a Bethlen-kollégium dísztermében. Előad: Jancsó Sándor „A háboru az erkölcsi- és keresztény világrend szempontjából” címmel. Szavall: dr. Inczedy-Joksmán Ödön vármegyei főjegyző. Ének: a Nőegylet alkalmi vegyeskara és a ref. egyház iparos dalárdája s egy zenei pont is lesz.

6. Az ezután következő estélyekre külön meghívók nem fognak kibocsátatni. Azoknak idejét és tartalmát a helyi lapokban és falragaszokon fogjuk előre jelezni.

— **Felhívás Magyar állam járadék-kölesön jegyzésére a postahivatalok útján.** A hadjárat folytan előállott költségeket — amint ismeretes — a m. kir. kormány egy nemzeti kölesön kibocsátásával óhajtja fedezni. E célból a m. kir. postahivataloknál is 6%-kal kamatozó Magyar állam járadék-kölesön bocsátatik 1914. évi november 16-tól bezárólag 23-ig aláírásra. Az előjegyezhető legkisebb összeg 50 korona; az

előjegyzett összeg 100 koronáig egyszerre fizetendő be, míg az ezen felüli jegyzések az aláírási felhívásban feltüntetett részletekben és hatánapokon fizethetők. Nagyobb összegű előjegyzésnél az első részlet mint biztosíték rendszerint csak készpénzben fogadható el. A mennyiben azonban a fél postatakarékpénztár betét vagy járadékkönyvecskét óhajt biztosítékul letenni, ez is átvehető, mely esetben a könyvecske az aláírási ívvel a postatakarékpénztár értékpapír-osztályához lesz beküldve a postahivatal által. A jegyzés körüli eljárás abból áll, hogy a jelentkező fél az „Aláírási ívet” kitölti, azután a befizetett összeget a díjmentesen kiszolgáltató befizetési lappal a postatakarékpénztárnál levő 18700 számú cheque számla javára beutalja. Részletes felvilágosítással a postahivatalok a feleket ellátják. A jegyzésre felhívjuk a postatakarék betétekkel rendelkezőket is, mivel jegyzés esetén a mellett, hogy hazafias célt szolgálnak, betéteiket is nagyobb kamat mellett gyümölcsözteshetik.

— **Vasárnapi heje-huja.** Marostorda vármegye közgyűlésében egyhangulag kimondta, hogy a belügyminiszterhez sürgős feliratot intéz, s ebben kéri a minisztert, hogy tekintettel a háborura, országszerte rendelje el a korcsmáknak vasárnapi egész napi zárva tartását és a vasárnapi tánczengeledéyek kiadását tiltsa el.

— **Gyilkosság.** F. hó 2-án Oláhszilvás községben pálinkázás közben heves szóváltás keletkezett Boldea Traján és Májor Traján közt. A szóváltás vége az lett, hogy Májor Traján agyonszurta Boldea Trajánt, aki azonnal meghalt. A tettes önként jelentkezett.

— **Ketté vágta a vonat.** Barabás Lajos máv. vonatvezető Aranyosgyéresen a vonat derékban ketté vágta. Az egyik karja a zubbonyujjától fogva rácsavarodott a kocsis tengelyére és teljesen összeroncolt. Az állomás személyzetéből többen látták, a mikor még intett a mozgásban levő vonathól a mozdonyvezetőnek a tovább vontatásra. A megállás után keresték, de már csak darabokban szedhették ki a kerekek alól. Tövisen temették el nagy részvét mellett. Özvegye és három árvaja siratja.

— **Nyulgoroznákat a katonáinknak.** A házi nyultenyésztők Országos Szövetsége, Budapest, Csillaghegy, a tél közeledtével kéri tagjait és a tenyésztőket, hogy kidolgozott vagy száritott nyulgoroznákat a hadban álló katonáinknak való ajándékozás céljából küldje el fenti címre. Azt hisszük, minden tenyésztő hozzá fog járulni küldeményével ahhoz, hogy harcoló fiaink s testvéreink szenvedéseit enyhítsük. Már most is érkeztek lefagyott kezű katonák a harcztérről. Az adományokat a szövetség hivatalos lapjában a Házi nyultenyésztés és Értékesítésben közönnel fogja nyugtatni.

— **A szegény tanulókat segélyező kör** nevében hálás köszönetet mondok özv. Müller Mihályné és Albert Ivánné 10—10 K, Vinczenty Lajosné 20 K szives adományaiért. Kérem nemes szívű közönségünket, hogy támogasson pénzben és ruhaneműben, mivel nagyon sok szegény család gyermekén kell segítettünk. Nagyenyed, 1914. november 14. Török Bertalanné, elnök.

— **Nyilvános köszönet.** A Prot. Nőegylet segélyezési céljaira következő szives adományok érkeztek: özv. Müller Mihályné 10 kor., Vinczenty Lajosné 20 kor. Fogadják az igen tisztelt adományozók egyesületünk hálás köszönetét. Zayzon János, pénztáros.

Szerkesztői fizet.

Gyulafehérvár. Beküldött cikkek a következő számban jönni fog.

* **Az első magyar és a moratorium.** A jelen válságos időben a kormány által elrendelt moratorium határozata szerint életbiztosítási lejárt tőkéket, vagy halálesetre szóló biztosításokat — bármily összegre terjednek is — csak ötszáz korona erejéig kötelesek a biztosító társaságok kifizetni. Meltányolva azt a körülményt, hogy a pénzzúke amugy is ránehezült a közönségre, az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság” elhatározta, hogy a kormány által biztosított jogaival élni nem kíván és a moratorium érvényessége óta lejárt tőkéket és előfordult haláleseti károkat felei részére teljes összegben kifizeti. 391 1—1

— **Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt értesíti** ügyfeleit, hogy úgy a központonban mint a nagyenyedi fiókintézetnél a moratorium tartama alatt is elfogad betéteket könyvecskére és folyó számlára előnyös kamatozás mellett és azokat a moratorium alatt is megállapodás szerint fizeti vissza. 270 11—

Megjelent

az ötvennegyedik évfolyamu
közhasznú **Nagyenyedi**
Lócsy Sp. Lajos-féle

NAPTÁR

az 1915-ik évre.

Ára **30** allér.

Öfelsége és Vilmos császár arcképevel. Az erdélyrészi országos vásárokat betűrendben és havi összeállításban tartalmazza. A háboru leírása. Érdekes olvasmányok. Kapható: Földesnél, Czirner-nél, Földesnél és az újságárusoknál.

Meghívó.

A nagyenyedi ipari és mezőgazdasági hitel-szövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagjának igazgatósága, tagjaival és az érdeklődő közönséggel tudatja, hogy az 1914. évi 6%-os, m. kir. adómentes állami **jaradék-kölesön (hadikölesön)** kötvények nyilvános aláírások gyűjtésével második sorban az országos központi hitelszövetkezet és az ennek kebelében működő 2400 fiókintézet bizott meg.

Ezek előre bocsajtása után alulírott igazgatóság célszerűnek tartja, hogy ezen kölesön kötvények mikénti kibocsajtását és aláírásokkal való előjegyzését tagjaival megismertesse és felvilágosítást nyújtson azon előnyökről, melyeket a központ nyújt, ha az előjegyzés nálunk történik.

Ezen kötvények ismertetése f. hó 15-ikén, vasárnap délután fél 3 órakor a város háza közgyűlési termében fog megtartatni, melyre az érdekelteket tisztelettel meghívja

a nagyenyedi ipari és mezőgazdasági hitelszövetkezet igazgatósága.

398

Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt —
mint hivatalos aláírási hely — (nagyenyedi fiókja) már most elfogad az eredeti
feltételek mellett előjegyzéseket az új
6 százalékos kamatozó magyar hadikölesönre.

A hadifoglyokról hol lehet kérdezősködni? A hadifoglyok iránt tudakozódi lehet ezen a czimen: „Gemeinsames Zentral Nachweisgefängene und Internierte, Wien, I. Jasomirgott-Gasse 6.“

Aranyat — vasért.

Szabó Lajosné (Vizakna) gyűjtő-iván szívesek voltak adni:

- Örményszékes község egy 10 koronás arany pénz
Salamon Sámuel 1 arany jeggyűrű
Opriás Mózesné 1 arany gyűrű kővel
Spatár Vazulné 1 aranygyűrű, 1 fülbevaló
Spatár Vazul 1 arany jeggyűrű
Varga István 1 arany köves gyűrű
Pál Mihály 1 arany köves gyűrű
Péter Lajos 1 arany köves gyűrű
Szántzy Jenőné 20 korona pénz
Alapör község 1 10 koronás arany pénz
Ladány község 1 10 koronás arany pénz
Széptelep község 1 10 koronás arany pénz
Neamez János 10 korona pénz
Papa Jánosné 1 arany gyűrű
Salamon Izák 10 korona pénz
Papa János tanító 10 korona pénz
Topercsán Szilvia 1 arany gyűrű
Jakab Károlyné özv 1 arany jeggyűrű, 1 arany köves gyűrű
Bartcs Györgyné 1 arany jeggyűrű
Bereknéri Jánosné 1 arany jeggyűrű
Barák Jánosné 10 korona pénz
Reisler Józsefné 1 arany jeggyűrű
Hulpus Györgyné 2 arany függő
Bredán János 1 arany gyűrű kővel
Fehentheil Róbertné 1 arany gyűrű
Lázár Lukréczia 2 arany fülbevaló
Kútfa község 10 korona pénz
Bitea Emil 10 korona pénz
Mokán Tódorné 10 korona pénz
Potoczky Antalné 10 korona pénz
Margineán Valér 10 korona pénz
Dobozy Ferenc és Izák Márton 10 korona pénz
Prika Demeter 10 korona pénz
Ótódó község 10 korona pénz
Péterfi Kálmáné 1 arany gyűrű, 5 korona pénz
Kolmbán János 5 korona pénz
Kolmbán Jánosné 1 fejes arany gyűrű
Nagy Lajos 1 fejes arany gyűrű, 2 korona pénz
Zöld Józsefné 5 korona pénz
Spring község 10 korona pénz
Kolbasi Konstantin 5 kor.
Teleki Árvédné gr. 1 arany gyűrű
Pestyán Istvánné 1 arany gyűrű kővel
Koneza község 10 kor. pénz
Buda György 10 korona pénz
Morariu Istvánné 1 arany köves gyűrű, 1 arany fülbevaló
Tüzes Árpádné özv. 10 korona pénz
John Albert 8 korona pénz
Kreccsan Samu 10 korona pénz
Kreccsan János 10 kor. pénz
Hosszuteleke község 10 korona pénz
Deák Miklós 10 korona pénz
Marginean Samu 5 korona pénz
Marginean Sebestyén 10 korona pénz
Bárb Jánosné 10 korona pénz
Bárb Józsefné 10 kor. pénz
Albert Ignác 5 korona pénz
Geréb Dénes 1 fejes arany gyűrű
Szász Elza 1 gyűrű, 1 medál
Józsa Jánosné 1 gyűrű
Kelemen János 1 gyűrű
Márkus Patriánis 5 korona pénz
Farkas András 1 fejes arany gyűrű
Stefan Mihály 10 korona pénz
Pókafalva község 10 korona pénz
Marcu Miklós 10 korona pénz
Oláhbugát község 10 korona pénz
Szénásgyepü község 10 korona pénz
Danku Miklós 10 korona pénz
Tóth József 1 arany gyűrű
Morariu János 10 korona pénz
Renlea Dénes 10 korona pénz
Enyedi Simon 1 arany gyűrű, 1 arany fülbevaló
Lunáczek Erigyes 50 korona pénz
Török Károlyné 1 arany jeggyűrű
Weber Michael 10 korona pénz
George Stroia 10 korona pénz
Hamm Mihály 10 korona pénz
Kisludas község 10 korona pénz
Medesan István 10 korona pénz
Niculae Reu 10 korona pénz
Plesa Illés 10 korona pénz
Kreccsan János 10 korona pénz
Ditrich Mihályné 1 arany gyűrű
Neagai Cornelia 1 arany gyűrű
N. N. 10 korona pénz
Klein Gusztáv 1 arany gyűrű
Steiner Jenő 10 korona pénz
Gergelyfalva község 10 korona pénz
Dániel Sándor 10 korona pénz
Stefáni Márton 10 korona pénz
Stefáni Mátyas 10 korona pénz
Klein Mihály 10 korona pénz
Barta János 6 korona pénz
Bokcs Tódor 6 korona pénz
Triff Ilyes 6 korona pénz
Vlád Gligor 2 korona pénz
Szalics 5 korona pénz
Szinicsék Juon lui Andrei 2 korona pénz
Bóka Agoston 5 korona pénz
Bóka Juon 5 korona pénz
Bielveaku Vazulné 2 korona pénz
Diku Dekon János 2 korona pénz
Pásre Demeter 5 korona pénz
Bichea Vazulné 2 korona pénz
Bichea Jánosné 2 korona pénz
Nisztor Szimion 5 korona pénz
Diku Ilie 5 korona pénz
Brate Ilyes 3 korona pénz
Bitea János 5 korona pénz
Bitea Jánosné 2 korona pénz
Dániel Gergelyné 2 korona pénz
Trifan Szimion 2 korona pénz
Bukur Mihály 2 korona pénz
Bóka Ilyes 3 korona pénz
Mehricari János 3 korona pénz
Márk Jánosné 2 korona pénz
Nager Albert 2 korona pénz
Gencsok Kelemen 3 korona pénz
Gornian Juon 3 korona pénz
Bozdog Mátyas 2 korona pénz
Keducz Vazul 2 korona pénz
Göböl János 3 korona pénz
Bozdog Györgyné 3 korona pénz
Penzgyörizakasz 2 korona pénz
Takács József 4 korona pénz
Sándor Margit 1 korona pénz
Elekes Jánosné 2 korona pénz
Vingárdi csendő-őrs 7 korona 20 fillér pénz
Batsoni Mihály 2 korona pénz
Rekucs Miklósné 2 korona pénz

- Löv János 10 korona pénz
Veber Gyula 5 korona pénz
Livia Becheri 10 korona pénz
Szirb Demeter 10 korona pénz
Balázs József 10 korona pénz
Balázs Józsefné 10 korona pénz
Pakurár Virgil 10 korona pénz
Buzd község 10 korona pénz
Kumert Imre és neje 20 korona pénz
Olvashatlan aláírás 10 korona pénz
Daián Iván 10 korona pénz
Horváth Margit 5 korona pénz
Balogh Jenő 5 korona pénz
Kisnyed község 10 korona pénz
Botos Ervin és neje 10 korona pénz
Fenyő Sándorné 1 arany gyűrű
Helegda Sándorné 1 arany jeggyűrű
Zsurzs Pirokska 1 fejes arany gyűrű
Linczeg Árpádné 1 10 koronás arany pénz
Matta Ádám 5 korona pénz
Elekes János 1 korona pénz
Kis István 1 korona pénz
Menda Ferencz 2 korona pénz
Stován Nikulai 5 korona pénz
Mark Valér 3 korona pénz
Joan Barbu 2 korona pénz
Buta Kulim 1 korona pénz
Grosz Demeter 2 korona pénz
Duma Aladárné 3 korona pénz
Habedin N. 4 korona pénz
Belisku János 1 korona pénz
Nádasi János 1 korona, 40 fillér pénz
Klein Mórész 1 korona pénz
Geréb Dénes 2 korona pénz
Duma Elek 2 korona pénz
Dordea Senefte 1 korona pénz
Itu Constantin 2 korona pénz
Popa Maria 2 korona pénz
Muszka Mózes 2 korona pénz
Márk Árpád 1 korona pénz
Miku János 1 korona pénz
Tóth József 1 korona pénz
Szöllösi Ferenczné 4 korona pénz
Muntean Ave 1 korona pénz
Dávid Anánia 10 korona pénz

Adományaikért fogadják hálás köszönetemet: Szász Józsefné.

46902—914. III.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi m. kir. pü. igazgatóság közli, hogy Alsó-Fehér vármegye tövisi járásában fekvő Tóvis község területén fizetendő borítaladó és husfogyasztási adó beszedési jogát az 1915. évi január hó 1-től 1915. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fenntartásával az 1916. évre is, nyilvános árverés útján haszonbérbe adja.

Az árverés a pü. igazgatóság hivatalos helyiségében 1914. évi november hó 19-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni.

A kikiáltási ár évenként: a borítaladó fejében 4935 kor. 63 fillér a husfogyasztási adó „ 2902 „ 14 „

Összesen 7837 kor. 77 fillér.

Az árverésen részt venni kívánók, kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy államkötvényekben, vagy szármításba vehető értékpapirokban letenni. Irásbeli ajánlatok szinten elfogadhatók, de ezek is bánatpénzzel látandók el.

Az árverés a pénzügyi hatóság jóváhagyásának fenntartásával történik.

A többi részletes bérleti feltételek a pü. igazgatóságnál és a kerületbeli pénzügyi biztosságoknál megtekinthetők.

Nagyenyed, 1914. évi november hó 6-án. 394 1—1 Pénzügyigazgatóság.

46905—914. III.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi m. kir. pü. igazgatóság közli, hogy Alsó-Fehér vármegye balázsfalvi járásában fekvő Balázsfalva és Kisbalázsfalva községek területén fizetendő borítaladó és husfogyasztási adó beszedési jogát az 1915. évi január hó 1-től 1915. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fenntartásával az 1916. évre is, nyilvános árverés útján haszonbérbe adja.

Az árverés a pü. igazgatóság hivatalos helyiségében 1914. évi november hó 20-án délelőtt 12 órakor fog megtartatni.

A kikiáltási ár évenként: a borítaladó fejében 4423 kor. 88 fillér a husfogyasztási adó „ 3428 „ 65 „

Összesen 7852 kor. 53 fillér.

Az árverésen részt venni kívánók, kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy államkötvényekben, vagy szármításba vehető értékpapirokban letenni. Irásbeli ajánlatok szinten elfogadhatók, de ezek is bánatpénzzel látandók el.

Az árverés a pénzügyi hatóság jóváhagyásának fenntartásával történik.

A többi részletes bérleti feltételek a pü. igazgatóságnál és a kerületbeli pénzügyi biztosságoknál megtekinthetők.

Nagyenyed, 1914. évi november hó 6-án. 393 1—1 Pénzügyigazgatóság.

Elismert legtartósabb, legolcsóbb szőttesárak. HINGNER GYÖRGY nagyenyedi szőövőgyárából előírt gyári áron kaphatók. Gyári raktárban Szentkirály utca 106. szám alatt, Ifj. Mólász Janos és Társánál Főtér és a Fogyasztási szövetkezetnél.

A jelen kor legjobb kályhája! Verseny nélkül. 387 3—3

PERPETUUM

Egyetlen hazai barnaszénrel fűthető folyton égő kályha. Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel-nappal egyenletes, kellemes meleg. Pontosan szabályozható hőmérséklet. Nincs korom. Nincs salak. Nincs por. Nincs kezeles. Évenként csak egyszer kell befűteni. Hirsch és Frank Budapest, Salgótarjáni gépgyár és vasöntő r.-t. Budapest, VI. Aréna-ut 128.

Orvosok kitűnő köhögés elleni szer a Kaiser-talé Mell-Karamellák. Millió ember használja a Köhögés. rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, torokfájás, hörghurut és megthülés ellen, azért minden harcoló katona nagyon szereti. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat garautal a biztos eredményért. Étvágyat javító, jó ízlése cukorkák. Csomagolás 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér. Tábortri csomagolás 30 fillér. — Kapható: minden gyógyszerárban.

Értesítés!

A m. kir. pénzügyminiszter ur hozzájárult ahhoz, hogy intézetünk a kibocsátásra kerülő 6%-os állami hadikölcsön jegyzésénél mint nyilvános aláírási hely működjen. Midőn erről a n. é. közönséget értesítjük, kérjük, hogy a kölcsönre vonatkozó jegyzéseit intézetünk útján szíveskedjenek teljesíteni. A hadikölcsönre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálunk.

A jegyzés nov. 16-tól 23-ig fog történni. Reméljük, hogy e hazafias kötelességet sokan fogják teljesíteni. 386 1—1

Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Igazgatósága.

Olecsó I. oszt. hasáb búkkütüzifa

kapható házhoz szállítva ölenként 37 koronáért.

RAPAPORT HENRIK Nagyenyed. 1—3

1914. évi 6 százalékos magyar királyi adómentes állami járadék-kölcsön.

(Hadi kölcsön.)

Aláírási felhívás.

Az 1912. évi LXIII. t.-cz. 17. §-a alapján a miniszterium felhatalmaztatott, hogy a hadi szükségletek fedezésére szükséges összegeket addig, amíg azok a törvényhozás útján meg nem állapítottak, az elkerülhetetlen szükség mérvéig előlegezhesse és azok megszerzése iránt hitelművelet útján intézkedhessék. E felhatalmazás alapján ezennel 6%-kal kamatozó adómentes állami járadékkölcsön bocsátatik ki.

A kibocsátás összege a megtartandó nyilvános aláírás eredénye alapján fog megállapítani.

A bemutatóra szóló járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1.000, 5.000 és 10.000 koronás címletekben fognak kiállítani.

A kötvények 1914. november 1-től kezdődőleg évi 6% al, minden év május 1-én és november 1-én lejáró félévi utólagos részletekben kamatoztatnak, az első szelvény tehát 1915. május 1-én esedékes.

Az a kötvénytulajdonos, aki az általa vásárolt kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja, s ez a zárolást 5 éven át fel nem oldatja, azt a jogot nyeri, hogy az ötödik év utolsó negyedében, legkésőbb 1919. november 1-én a kötvényen alapuló követelését, a naptól számított egy évre névértékében leendő visszafizetésre fölmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyenkor felmondott kötvényeket legkésőbb 1920. november 1-én névértékében visszafizetni. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

A m. kir. pénzügyminiszterium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közölteendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1920. november 1-jét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

A kamatok, epügy mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tőkeértéke, minden fennálló és jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizetettek ki.

A kötvények 10 évre szóló kamatszelvevényekkel és szelvényutalvánnyal vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szelvénynyel annakidején a beváltóhelyeknél minden költségtől és illetéktől mentesen átvehető.

Az esedékes szelvények és az esetleg felmondott kötvények költségmentesen beváltatnak.

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál,

a m. kir. postatakarékpénztárnál,

a magyar korona országainak területén:

valamennyi királyi állampénztárnál és adóhivatalnál;

azokivül további intézkedésig:

Budapesten: a Magyar Általános Hitelbanknál,

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,

a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál,

valamint a m. kir. pénzügyminiszterium által erre a célra a magyar korona országai területén vagy azonkívül kijelölendő helyeken.

A kibocsátásra kerülő 6%-os magyar királyi állami járadék-kölcsön ezennel a következő

feltételek

mellett nyilvános aláírásra bocsátatik:

1. Az aláírás történhetik az alább megjelölt aláírási helyek bármelyikénél

1914. évi november 16-tól november 23-ig bezárólag

terjedő határidőben a szokásos hivatalos órákban.

2. Aláírási helyekül szolgálnak a fővárosi és a prospektusban felsorolt intézetek által a m. kir. pénzügyminiszterium jóváhagyásával felhatalmazott és esetrel-estére az illető intézet székhelyén megfelelően közhírré teendő intézetek.

A kibocsátásra kerülő járadékkölcsön-kötvényekre történő befizetésekre a fennálló rendelkezések értelmében átutalás útján igénybevehető a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ilyen cégeknél 1914. augusztus 1-je előtt betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratorium alá eső betétek is.

Azok, akik a befizetésekre ilyen betéjüket kívánják igénybe venni, betéjük teljes összege erejéig az illető betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy cég közvetítésével jegyezhetnek, s ezek az intézetek és cégek — amennyiben nem hivatalos aláírási helyek — a betétekből teljesítendő befizetéseket a hivatalos aláírási helyek valamelyikével számolják el.

3. Az aláírási ár minden 100 korona névértékért:

a) ha az aláírásakor az egész aláírt összeg befizetettik 97 korona 50 fillér,

b) ha pedig az alábbi 4. pontban körülírt kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe 98 korona.

Ezen az áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamát, sem jutalék felszámításának helye nincs.

4. Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az egész aláírt összeg befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál, amennyiben az aláírás alkalmával nem fizetettik be az egész aláírt összeg, az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10% a biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t.-cz.

aláírás alkalmával Országos Központi Hitelszövetkezetenél készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatóknak tart.

Az aláírt összegek annál az aláírási helynél fizetendők be, amelynél az aláírás történt és pedig:

a jegyzett összeg 40% a legkésőbb 1914. december 12-ig,
" " " 30% a " 1914. december 22-ig,
" " " 30%-a " 1915. január 8-ig.

A teljes befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

5. A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes jegyzési helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető. Az aláírási levél (nyilatkozat) szövege a hírlapok útján is közölhetni fog.

6. A járadékkötvények kézizálogul lekötése mellett az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. Hadi Kölcsönpénztár a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújtanak kölcsönt.

Az igénybevett előlegkölcsön után biztosított kedvezményes kamatláb további intézkedésig, de legalább egy évig érvényben marad.

A nevezett két intézet ugyancsak kedvezményes, vagyis a szabályszerűnél 1/2 százalékkal alacsonyabb kamatláb mellett nyújt előlegét egyéb megfelelő értékpapirokra is, amennyiben a felveendő összeg a jelen felhívás alapján aláírt összeg kiegyenlítésére szolgál.

7. Az aláírók kívánságára a járadékkölcsön kötvényen a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák Magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1915. december 31-ig költségmentesen fogja megőrizni és kezelni.

8. A végleges címletek elkészítéséig a m. kir. pénzügyminiszterium részéről egységesen kiállított ideiglenes elismervények adatnak ki az aláíróknak, mely elismervényeknek végleges kötvényekre való kicserélése 1915. április 1-től kezdődőleg költségmentesen ugyanazon helyen fog megtörténni, ahol az ideiglenes elismervények kiadattak.

Budapest, 1914. évi november hó 11-én.

Teleszky János s. k.,
magyar királyi pénzügyminiszter.

392 1-1

5189—914. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye kisenyedi járásában Örményszékes nagyközségben nyugdíjazás következtében megterjedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az évi javadalmazás:

1. Fizetés 2000 korona.
2. Lakbér 400 korona.
3. Irnokartási átalány 100 korona.

4. Fűtés és világítási átalány 60 korona.
5. Futárdíj 34 korona.
6. Irodaátalány 20 korona.
7. Magánmunkálati díjak.

A jegyzői minősítést és az eddigi alkalmazást igazoló okmányokkal felszerelt kéresek hozzám folyó év november 26-ig benyújtandók.

A választást később fogom kitzünni.

Vizakna, 1914. október 26-án.

386 3-3

Szabó Lajos, főszolgabíró.

Ingyen kapja

a mindig legelsőnek megjelenő „Az összes magyar sebesültek, betegek, és elesettek lajstroma” első számait 2—20-ig (mely a Hivatalos veszteség-lajstrom teljes magyar fordítása) ha további 40 számra (kb. 2 hónapra) házhoz szállítva 6 koronáért előfizet. — Egyes szám ára 16 fillér.

Kiadóhivatal:

Budapest, VI. ker., Vasvári Pál-utca 8 sz.
Telefon 169—76.